

SADY A OVOCNÉ ZAHRADY – rostliny

Autor: Karel Primas, Mgr.

Použití: 7. třída

Datum vypracování: 19. 10. 2012

Datum pilotáže: 22. 10. 2012

Metodika: krokování využít k postupnému zápisu do sešitu; je možné (ne nutné) využít vytištěný přehled ptačích řádů k samostatné práci žáků; prezentace je vhodná k učebnici *Ekologický přírodopis pro 7. ročník ZŠ a nižší ročníky víceletých gymnázií* od D. Kvasničkové, nakl. Fortuna

Anotace: Prezentace jednoduše vysvětluje proces šlechtění a křížení rostlin a jeho význam pro člověka. Ukazuje také, jaká rostlinná patra lze v sadu najít a porovnává je s patry lesními.

Kromě toho má s pomocí obrazových ukázek představit několik základních druhů našich bylin ze sadů a ovocných zahrad.

Krokování je vytvořeno tak, aby se jako první zobrazila podoba byliny; je tak možné zjistit prekoncepty žáků. Vždy lze také, díky krokování, nechat žáky v systému nejprve samostatně vyhledat příslušné zařazení druhu, pak teprve zařazení do čeledi zobrazit.

Klíčová slova: okolí lidských sídel, sady, ovocné zahrady, rostliny, byliny, šlechtění, křížení, rostlinná patra, květenství

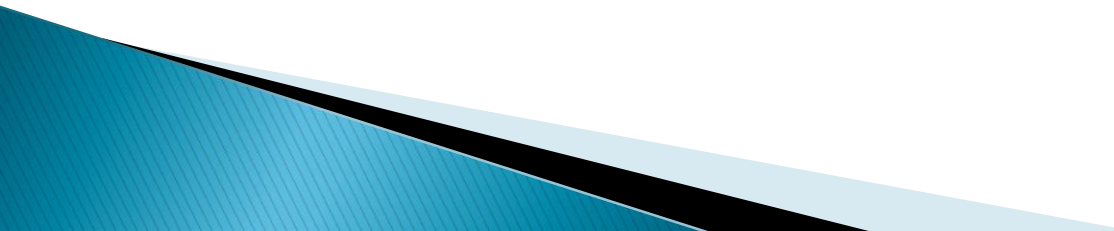
Základní škola Kladno, Vašatova 1438

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Karel Primas

OKOLÍ LIDSKÝCH SÍDEL – Sady a ovocné zahrady

Rostliny

- ▶ ovoce = **plody** rostlin
 - ▶ obživa člověka

 - ▶ jabloň – **vyšlechtěna** z jabloně lesní
 - ▶ hrušeň
 - ▶ ...
- 

šlechtění

1. **výběr** nejvhodnějších rostlin (jedinců)
 2. **křížení**:
 1. odstranění tyčinek z nerozvitého květu
 2. ochrana před opylením
 3. umělé opylení pylem vybrané rostliny
 4. ochrana před nežádoucím opylením do vývinu plodu
- ▶ Proč člověk rostliny šlechtí?
- kvalitnější plody – chutnější, výživnější...
 - odolnější druhy rostlin
 - ...

Patra v sadu

- ▶ stromové
- ▶ keřové a bylinné
- ▶ (mechové – neudržované sady a zahrady)
- ▶ kořenové

v lesním ekosystému:

- *bývá téměř vždy patro mechové*
- *je výrazněji oddělené patro keřové a bylinné*

Byliny



jetel luční

- ▶ čeleď: bobovité



jetel plazivý

- ▶ čeleď: bobovité



řebříček obecný

- ▶ čeleď: hvězdnicovité

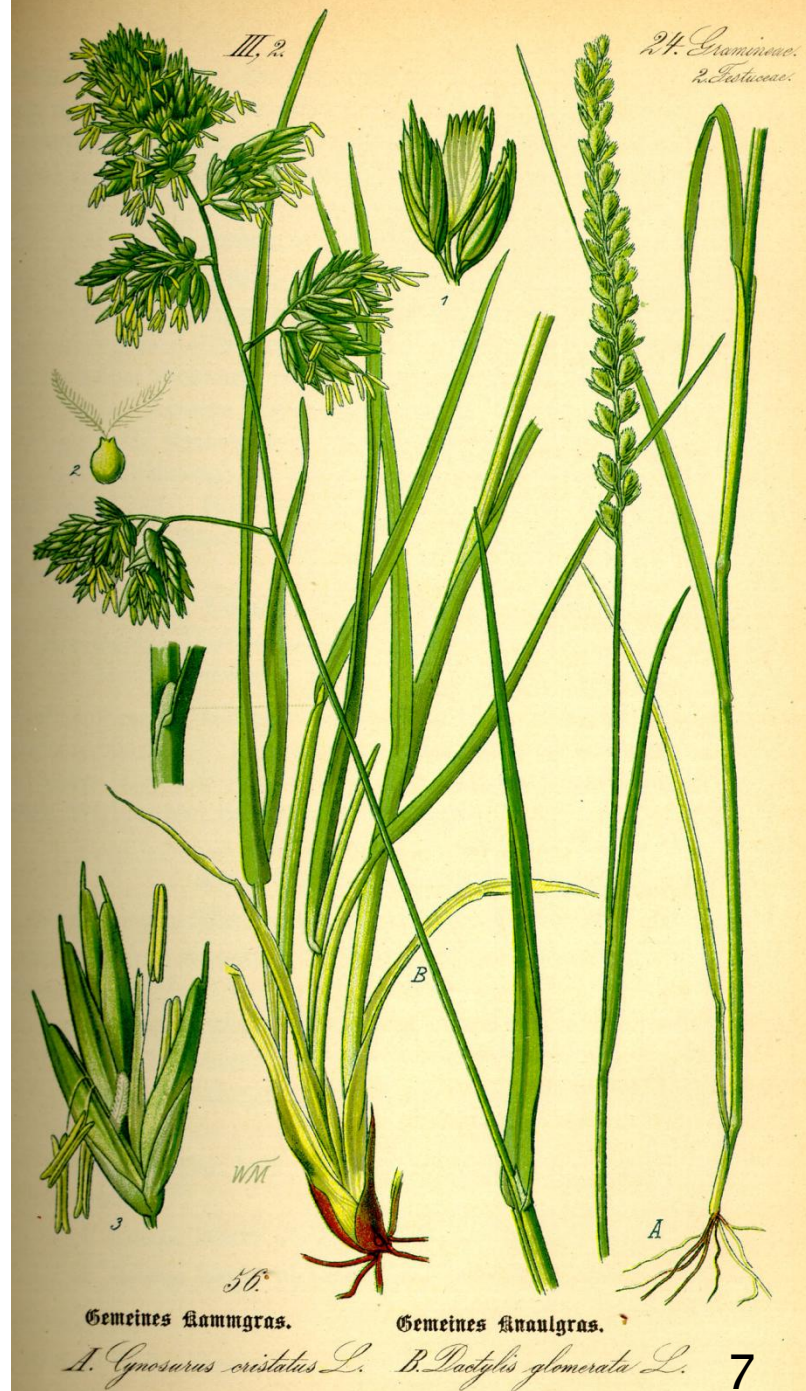


6



srha říznačka (= srha laločnatá)

- ▶ čeled': lipnicovité („trávy“)



zvonek

- ▶ čeled':
zvonkovité



Použité zdroje

- ▶ 1 – Jetel luční. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Trifolium_pratense0.jpg
- ▶ 3 – Jetel plazivý. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Trifolium-repens.jpg>
- ▶ 4 – Řebříček obecný. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Achillea_millefolium_-_K%C3%B6hler%E2%80%93s_Medizinal-Pflanzen-149.jpg
- ▶ 5 – Řebříček obecný. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Achillea_millefolium_7981.JPG
- ▶ 6 – Řebříček obecný. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Achillea_millefolium_002.JPG
- ▶ 7 – Srha. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Dactylis_glomerata0.jpg
- ▶ 8 – Zvonek. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001– [cit. 19. 10. 2012]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Glockenblume-BI%C3%BCte2.jpg>